

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

นโยบายการวางแผนพัฒนาภาคมหานคร (BMR : Bangkok Metropolitan Region) ที่สนับสนุนให้มีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ได้ส่งผลทำให้จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง ถือได้ว่าเป็นประเภทอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างมากในพื้นที่ ในแต่ละปีจะส่งออกผลิตภัณฑ์ด้านการประมงไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลก ทำรายได้เข้าประเทศนับพันล้านบาทและก่อให้เกิดอุตสาหกรรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่อง ทำให้ประชาชนในจังหวัดมีรายได้เกิดขึ้นจากการขายแรงงานและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต เมื่อประชาชนมีรายได้เกิดขึ้นก็จะมีค่าใช้จ่ายเพื่อบริโภคสินค้าและบริการต่อไป ซึ่งการใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรมและการใช้จ่ายของประชาชนจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในจังหวัดสมุทรสาคร

จากการศึกษาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงจะมีความสัมพันธ์กับการประมงทั้งในลักษณะความสัมพันธ์ด้านหน้า (Forward Linkage) และความสัมพันธ์ด้านหลัง (Backward Linkage) โดยที่อุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ อุตสาหกรรมเครื่องปรุงประกอบอาหาร อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และอุตสาหกรรมห้องเย็น จะมีความสัมพันธ์ทางด้านหน้ากับการประมง ในฐานะที่เป็นผู้คอยรับผลผลิตจากการประมงเพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอีกทอดหนึ่ง ในส่วนอุตสาหกรรมต่อและซ่อมแซมเรือ และอุตสาหกรรมน้ำแข็ง จะมีความสัมพันธ์ทางด้านหลังกับการประมง ในฐานะที่ผลผลิตจากอุตสาหกรรมถูกนำมาใช้เป็นปัจจัยการผลิตให้การประมงดำเนินกิจการได้ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงในแต่ละประเภทจะมีลักษณะการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน โดยจะส่งผลกระทบต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

6.1.1 ผลกระทบด้านการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่าง

1) การใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงทั้งหมด

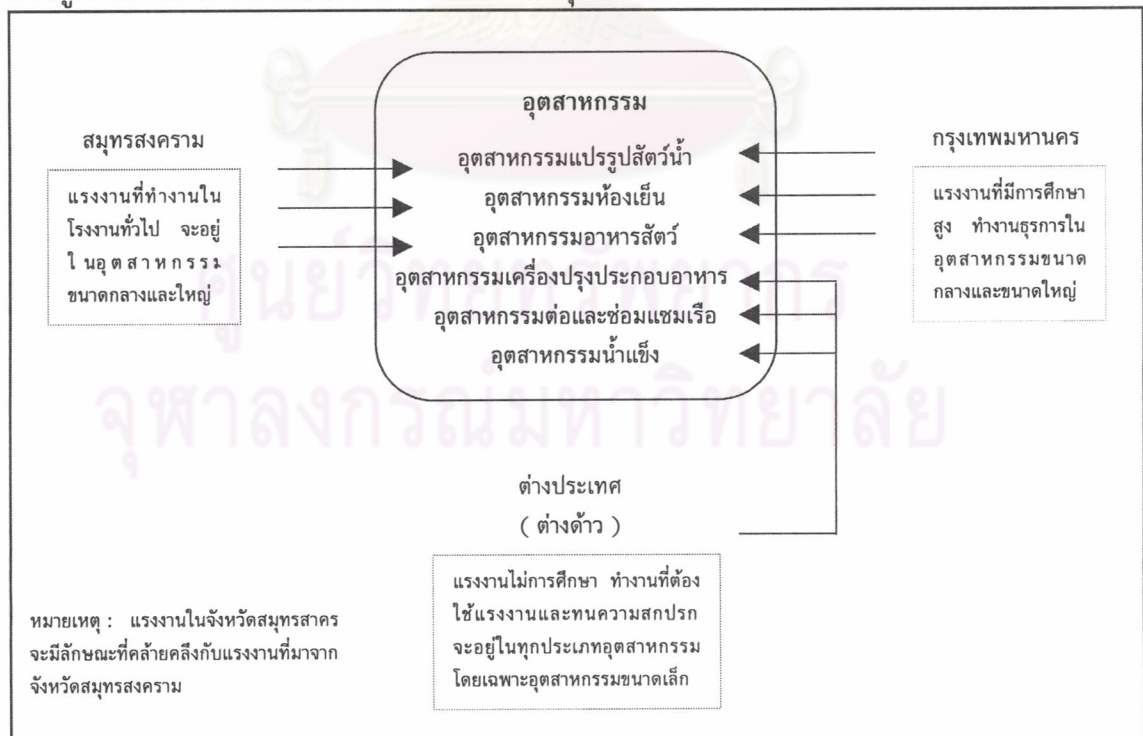
การใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงในพื้นที่ จะมีรูปแบบการใช้จ่ายเพื่อซื้อปัจจัยการผลิตที่แตกต่างกันตามประเภทอุตสาหกรรมที่ดำเนินการ โดยอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญ ที่มีจำนวนโรงงาน การจ้างงาน และจำนวนเงินทุนสูงสุด ซึ่งมีการใช้จ่ายเพื่อการขนส่งวัตถุดิบและการจำหน่ายสินค้าที่กระจายครอบคลุมทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยที่อุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีการใช้จ่ายในหลายพื้นที่เช่นกัน โดยมากเพื่อการซื้อวัตถุดิบจากพื้นที่ต่าง ๆ ขณะที่อุตสาหกรรมห้องเย็นที่มีการใช้จ่ายหลายพื้นที่ใกล้เคียงกันนั้น เป็นการใช้จ่ายในด้านการขนส่งจำหน่ายสินค้าเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของอุตสาหกรรมต่อและซ่อมแซมเรือ อุตสาหกรรมน้ำแข็ง และอุตสาหกรรมเครื่องปรุงประกอบอาหารมีการใช้จ่ายในบางพื้นที่เท่านั้น โดยอุตสาหกรรมต่อและซ่อมแซมเรือการใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าวัตถุดิบ ซึ่งส่วนมากใช้จ่ายในต่างประเทศเพื่อซื้อวัตถุดิบจำพวกไม้ ส่วนในพื้นที่จังหวัดมีการใช้จ่ายไม่มากนัก ในขณะที่อุตสาหกรรม

เครื่องปรุงประกอบอาหารและอุตสาหกรรมน้ำแข็ง การใช้จ่ายเกือบทั้งหมดอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่ใช้วัตถุดิบและให้บริการรวมทั้งจำหน่ายสินค้าในพื้นที่จังหวัดบริเวณใกล้เคียงที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเท่านั้น

2) การใช้จ่ายของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงในพื้นที่อย่างหนาแน่น เป็นแหล่งงานสำคัญที่รองรับแรงงานจากทั่วประเทศ แต่โดยส่วนใหญ่คนงานในอุตสาหกรรมเป็นคนงานในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งพักอาศัยในพื้นที่ชนบทและเมืองในอำเภอเมืองสมุทรสาครที่เป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม มีบางส่วนเป็นคนงานจากจังหวัดสมุทรสงครามและกรุงเทพมหานครที่อยู่ใกล้เคียง ซึ่งเดินทางโดยใช้เส้นทางถนนพระราม2 (ทางหลวงหมายเลข 32) ที่เชื่อมโยงกันระหว่างจังหวัด โดยคนงานที่มาจากกรุงเทพมหานคร ส่วนมากเป็นคนงานที่มีการศึกษาสูงและทำงานธุรการในอุตสาหกรรมที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ในโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ โรงงานห้องเย็น โรงงานอาหารสัตว์ เป็นต้น ส่วนคนงานในพื้นที่และคนงานจากจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมากเป็นแรงงานในโรงงาน ส่วนคนงานต่างด้าวเป็นแรงงานที่อยู่ในโรงงานทุกประเภทของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงที่ต้องใช้แรงงานหนักและเป็นงานที่ต้องทนกับความสกปรก โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมขนาดเล็กประเภทโรงงานต่อและซ่อมแซมเรือ โรงงานเครื่องปรุงประกอบอาหาร ซึ่งคนงานต่างด้าวที่ทำงานในโรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยมากจะทำการจดทะเบียนเป็นแรงงานถูกกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ ส่วนคนงานต่างด้าวในโรงงานขนาดเล็กจะเป็นแรงงานที่ผิดกฎหมายเกือบทั้งหมด (แผนภูมิ 6.1)

แผนภูมิ 6.1 แสดงลักษณะแรงงานในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง

ที่มา : จากการวิเคราะห์

ในส่วนของรูปแบบการใช้จ่ายของคนงานนั้น โดยมากเป็นการใช้จ่ายเพื่อค่าอาหารในชีวิตประจำวัน ซึ่งคนงานในท้องถิ่นจะซื้อสินค้าเพื่อการบริโภคในบริเวณตลาดมหาชัย ตลาดนัดใกล้บ้าน หรือร้านค้าใกล้เคียงโรงงานอุตสาหกรรมที่ตนเองทำงานอยู่ ในขณะที่การใช้จ่ายประเภทอื่น คนงานจะรับบริการในพื้นที่เขตเทศบาลนครสมุทรสาครเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่ชุมชนระดับที่ต่ำกว่าในพื้นที่อำเภอเมืองอีกชุมชนหนึ่ง คือ เทศบาลตำบลบางปลา จะมีการใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าที่พักอาศัย เนื่องจากชุมชนลำดับที่ 1 คือเทศบาลนครสมุทรสาครมีความแออัดและมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเต็มพื้นที่ ดังนั้นห้องเช่าที่มีสภาพดีจะอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางปลาและรอบนอกเทศบาลนครสมุทรสาครเป็นส่วนใหญ่ โดยในพื้นที่เขตเทศบาลนครสมุทรสาคร มีบางส่วนเป็นห้องเช่าราคาถูก สภาพแวดล้อมไม่ดีนัก คนงานที่พักอาศัยในบริเวณนี้โดยมากจะเป็นคนงานที่มีค่าแรงต่ำหรือคนงานต่างด้าว

และถึงแม้ว่าเทศบาลนครสมุทรสาครถือเป็นพื้นที่ที่มีลำดับศักยภาพให้บริการสูงสุดในจังหวัด มีความหลากหลายของสินค้าและบริการในชุมชนของตนเองที่สามารถตอบสนองความต้องการของคนงานในพื้นที่ได้ แต่ในขณะเดียวกัน ยังคงมีคนงานบางส่วน โดยเฉพาะคนงานที่มีรายได้สูงเลือกที่จะเข้ารับบริการในชุมชนที่มีลำดับศักยภาพให้บริการที่สูงกว่าอย่างกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะการใช้จ่ายเพื่อซื้อเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่ทันสมัยรวมถึงค่าที่พักผ่อนหย่อนใจตามห้างสรรพสินค้า เช่น เดอะมอลล์ เซ็นทรัล โลตัส เป็นต้น ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงที่อยู่ใกล้เคียง เช่น โรงเรียนศึกษานารี มหาวิทยาลัยสยาม สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นต้น

ในขณะที่การใช้จ่ายประเภทอื่นๆ เช่น ค่าอุปกรณ์สื่อสาร ค่าซ่อมรถ ยังคงใช้จ่ายส่วนมากในพื้นที่เทศบาลนครสมุทรสาคร ส่วนค่าอุปการะบิดามารดาที่มีการใช้จ่ายกระจายในหลายพื้นที่ทั่วประเทศตามภูมิลำเนาเดิมของคนงาน รวมถึงในประเทศใกล้เคียง เช่น ประเทศพม่า จากการส่งเงินกลับของคนงานต่างด้าวด้วยเช่นกัน

3) การใช้จ่ายของประชาชนในเขตเมือง

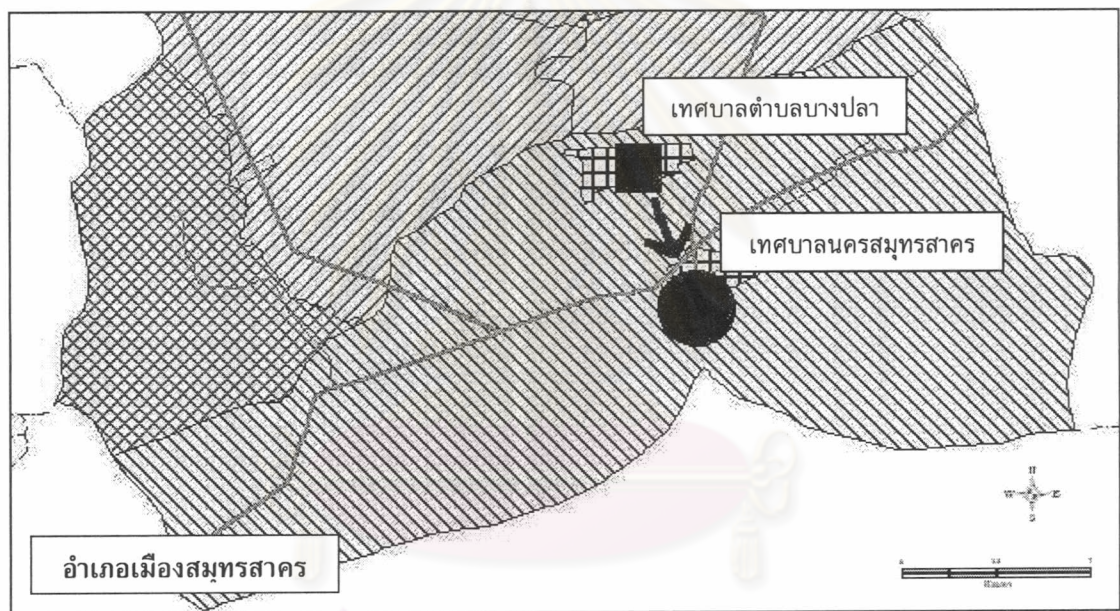
การใช้จ่ายส่วนใหญ่ของชาวเมืองทั้ง 2 เขต (เขต 1 คือ เขตอำเภอเมืองที่เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม คือ อำเภอเมือง เขต 2 คือ เขตอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดสมุทรสาคร คือ อำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว) มีรูปแบบการใช้จ่ายที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ การใช้จ่าย 3 อันดับแรกจะใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหาร ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และค่าสาธารณูปโภค แต่มีพื้นที่การใช้จ่ายที่แตกต่างกัน คือ

การใช้จ่ายของชาวเมืองในอำเภอเมืองสมุทรสาครมีการใช้จ่ายเกือบทุกประเภทในพื้นที่เมืองที่ตนเองอาศัยอยู่เป็นสัดส่วนสูงสุด โดยเมื่อพิจารณาในระดับชุมชนในอำเภอเมืองทั้ง 2 พื้นที่ คือ เทศบาลนครสมุทรสาครและเทศบาลตำบลบางปลา พื้นที่เทศบาลนครสมุทรสาครมีบทบาทเป็นศูนย์กลางทางด้านการบริหารและการปกครอง อุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง การศึกษารวมถึงด้านพาณิชยกรรม ถือเป็นชุมชนที่มีลำดับศักยภาพให้บริการสูงสุดและมีรัศมีให้บริการที่ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด ดังนั้น ชาวเทศบาลตำบลบางปลาซึ่งเป็นชุมชนที่มีลำดับศักยภาพที่ต่ำกว่าจะเข้ารับบริการในพื้นที่เทศบาลนครสมุทรสาครในกิจกรรมเฉพาะที่มีในเขตเทศบาลนครสมุทรสาครเท่านั้น ในขณะที่การใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าอาหาร จะเกิดในพื้นที่ชุมชนของตนเอง (แผนที่ 6.1)

โดยเมื่อพิจารณาภาพรวมของการใช้จ่ายของประชาชนในเขตเมืองในอำเภอเมืองสมุทรสาครทั้งหมด พบว่า การใช้จ่ายของชาวเมืองมีการใช้จ่ายสูงสุดในพื้นที่เมืองของตนเอง เนื่องมาจากการซื้อสินค้าและบริการต่างๆ เป็นไปได้โดยสะดวก จากการที่เขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร

เป็นแหล่งการทำประมงที่สำคัญ เรือประมงจะนำผลผลิตสัตว์น้ำเข้าเทียบท่าตลอดเวลา ร้านค้า โรงงาน อุตสาหกรรม และร้านอาหารต่างๆ จะเข้ามาจับจ่ายซื้อสินค้าเหล่านี้ ทำให้การค้าและบริการของเมืองสมุทรสาครมีตลอดทั้งกลางวันและกลางคืนเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่ ซึ่งนอกจากพื้นที่เมืองในอำเภอเมืองของตนเอง ชาวเมืองบางส่วนทำการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการในพื้นที่ใกล้เคียงดังเช่นกรุงเทพมหานครที่มีความหลากหลายของบริการและสินค้าในระดับที่สูงกว่า โดยมากเป็นการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียง ค่าใช้จ่ายในการซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นที่ทันสมัย และค่าพักผ่อนหย่อนใจตามห้างสรรพสินค้าทั้งเซ็นทรัล โลตัส แม็คโคร ฯลฯ ที่อยู่ใกล้เคียง อีกทั้งเหตุผลในด้านระยะทางที่ไม่ไกลมากนัก การเดินทางที่สะดวกสบาย รวมถึงมีระบบขนส่งทั้งรถประจำทาง รถไฟ และรถตู้ ให้เลือกใช้บริการอย่างเพียงพอ และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่สูงนัก ทำให้การใช้จ่ายของประชาชนในอำเภอเมืองสมุทรสาครส่วนหนึ่งจึงเกิดขึ้นในพื้นที่นี้

แผนที่ 6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนในอำเภอเมืองสมุทรสาคร

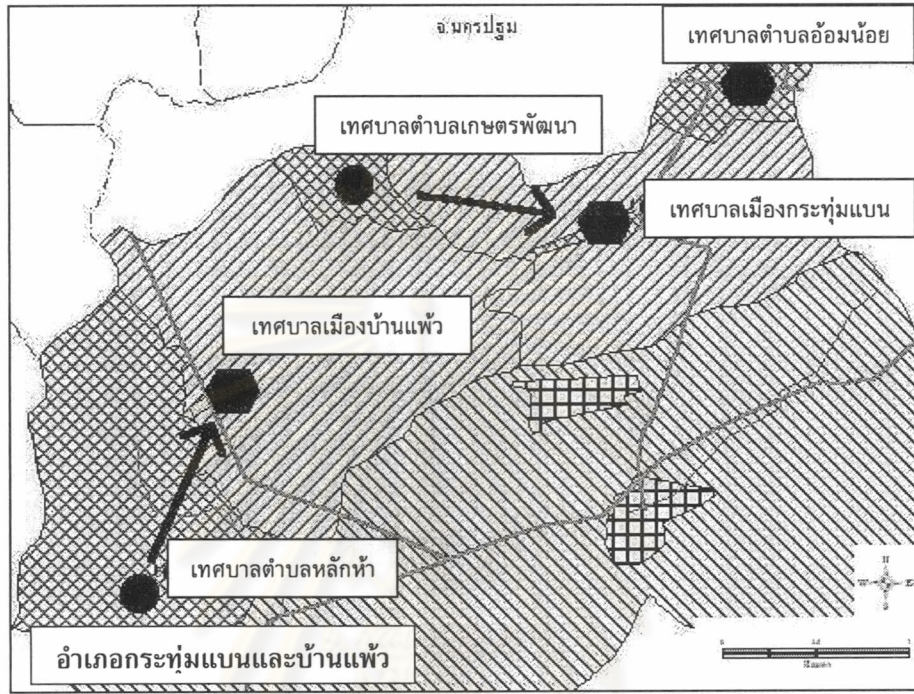
ที่มา : จากการสัมภาษณ์ ปี 2545

ในส่วนของการใช้จ่ายของชาวเมืองในเขตอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว เมื่อพิจารณาในระดับชุมชน พบว่า เทศบาลตำบลอ้อมน้อย และเทศบาลอำเภอกระทุ่มแบนในอำเภอกระทุ่มแบน รวมถึงเทศบาลอำเภอบ้านแพ้วในอำเภอบ้านแพ้ว เป็นชุมชนที่มีลำดับศักยภาพให้บริการลำดับที่ 2 รองลงมาจากเทศบาลนครสมุทรสาครในเขตอำเภอเมือง โดยชุมชนเหล่านี้สามารถให้บริการในพื้นที่ของตนเอง ทั้งด้านสินค้าและบริการได้อย่างครบถ้วน รวมถึงตอบสนองความต้องการของชุมชนในระดับที่ต่ำกว่า คือ เทศบาลตำบลหลักห้า และเทศบาลตำบลเกษตรพัฒนาได้อีกด้วย

แต่ในขณะเดียวกัน การใช้จ่ายของประชาชนในเขตอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้วโดยรวมยังคงเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงทั้งกรุงเทพมหานครและนครปฐม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของ สินค้าและบริการที่สูงกว่า โดยมีปัจจัยด้านการคมนาคมขนส่งที่สะดวกสบาย มีการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดด้วยเส้นทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) และเส้นทางหลวง

หมายเลข 3097 (บ้านแพ้ว-พระประโทน) และระบบขนส่งทั้งรถประจำทาง รถตู้ และรถสองแถวให้ บริการได้สะดวก

แผนที่ 6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนในอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ ปี 2545

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า การใช้จ่ายของชาวเมืองทั้ง 2 เขต โดยมากจะใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในเขตของตนเอง โดยที่มีการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองอีกเขตหนึ่งน้อยมาก แต่มีการใช้จ่ายในพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งมีลำดับศักยภาพการให้บริการที่สูงกว่า

4) การใช้จ่ายของประชาชนในเขตชนบท

การใช้จ่ายส่วนใหญ่ของชาวชนบททั้ง 2 เขต มีรูปแบบการใช้จ่ายที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ การใช้จ่าย 3 อันดับแรก เป็นการใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหาร ค่าใช้จ่ายอื่นๆ และค่าเดินทาง โดยมีการใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทของตนเองเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าอาหาร บริเวณตลาดหรือตลาดนัดใกล้บ้าน เมื่อมีความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายในบางกิจกรรมที่มีความเฉพาะในพื้นที่เมือง ชาวชนบทเลือกที่จะเข้ามารับบริการในพื้นที่เมืองในชุมชนใกล้เคียง เช่น การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงการจับจ่ายสินค้าและบริการในห้างสรรพสินค้า โดยในแต่ละพื้นที่ชุมชนให้บริการนั้น สามารถตอบสนองความต้องการได้แตกต่างกันไปตามความหลากหลาย

สำหรับชาวชนบทในอำเภอเมือง โดยส่วนใหญ่เข้ารับบริการสินค้าและบริการต่างๆ ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาครมากกว่าเทศบาลตำบลบางปลา เนื่องจากมีสินค้าและบริการที่มีความหลากหลายมากกว่า โดยบางส่วนใช้จ่ายในพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อซื้อเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

รวมถึงเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจตามห้างสรรพสินค้าริมถนนพระราม 2 (ทางหลวงหมายเลข 35) เช่น โลตัส เซ็นทรัล บิ๊กซี เป็นต้น

ในขณะที่ชาวชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้วมีการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วของตนเอง โดยจะรับบริการในชุมชนที่ใกล้เคียงที่พักอาศัย โดยที่ชาวชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนส่วนใหญ่จะใช้จ่ายเพื่อการศึกษาและการรักษาพยาบาลในเขตเทศบาลอำเภอกระทุ่มแบนที่มีโรงเรียนและโรงพยาบาลประจำอำเภอให้บริการ รวมถึงการใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าอุปกรณ์สื่อสาร ค่าซ่อมรถ ฯลฯ จะรับบริการในพื้นที่เทศบาลอำเภอกระทุ่มแบนเช่นกัน เช่นเดียวกับกับชาวชนบทในอำเภอบ้านแพ้วที่รับบริการในเทศบาลอำเภอบ้านแพ้วที่ให้บริการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการที่สำคัญเช่นกัน โดยที่การใช้จ่ายเพื่อสินค้าด้านเครื่องนุ่งห่ม ค่าศึกษาเล่าเรียน และค่าพักผ่อนหย่อนใจ เมื่อพิจารณาโดยรวมชาวชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว โดยเฉพาะผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ส่วนติดต่อหรือใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานครและนครปฐม จะใช้จ่ายในพื้นที่ใกล้เคียงเหล่านี้ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงระดับจังหวัดได้โดยเส้นทางระหว่างอำเภอและเส้นทางหลวงระดับจังหวัด คือ ถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4) ที่เชื่อมโยงอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผ่านตำบลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร เข้าสู่กรุงเทพมหานครทางตะวันตกด้านเขตหนองเขต รวมถึงถนนสายบ้านแพ้ว-พระประโทน (ทางหลวงหมายเลข 3097) ที่เชื่อมอำเภอบ้านแพ้วเข้าสู่ตำบลพระประโทนเพื่อเข้าสู่ตัวจังหวัด หรืออำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมได้เช่นเดียวกัน

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า การใช้จ่ายของชาวชนบททั้ง 2 เขต โดยมากมีการใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในเขตของตนเอง รองลงมาเป็นการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในเขตของตน โดยบางส่วนมีการใช้จ่ายในพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งมีลำดับศักยภาพการให้บริการที่สูงกว่า (แผนที่ 6.3)

6.1.2 ผลกระทบด้านรายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคุณทวี

จากการศึกษารูปแบบการใช้จ่ายของกลุ่มประชากรเป้าหมายที่มีในพื้นที่ต่างๆ สามารถนำมาแสดงในรูปของสัดส่วนร้อยละเพื่อคำนวณหารายได้ที่เกิดขึ้น เมื่อนำไปคูณด้วยค่า Value Added Ratio ซึ่งทำให้ทราบถึงรายได้ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดในแต่ละกลุ่มพื้นที่ที่ได้ กล่าวคือ

1) รายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคุณทวีโดยการใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงในจังหวัดสมุทรสาคร สามารถแบ่งประเภทออกได้เป็น 6 ประเภท ซึ่งในแต่ละประเภท จะก่อให้เกิดรายได้ในพื้นที่ทั้งรายได้ทางตรง รายได้ทางอ้อม และรายได้ที่เกิดจากรายได้ทางตรงและทางอ้อม (Induce Impact) ที่แตกต่างกัน

จากตาราง 6.1 จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมห้องเย็นเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีการจ้างงานจำนวนมาก และมีการใช้จ่ายเพื่อการซื้อปัจจัยการผลิตอื่นๆ โดยเฉพาะวัตถุดิบจำนวนมากเช่นกัน ดังนั้นจึงก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อทุกพื้นที่ในจังหวัดสมุทรสาครรวมถึงพื้นที่ใกล้เคียง โดยที่กรุงเทพมหานครจะเกิดรายได้ทั้งทางตรงจากการจ้างงานและทางอ้อมจากปัจจัยการผลิตอื่นๆ ในขณะที่สมุทรสาครนั้นเกิดรายได้ทางตรงจากการจ้างงานในพื้นที่เท่านั้น โดยจะเห็นได้ว่ารายได้ที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำจะเกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานครมากเป็นลำดับ 2 รองจากพื้นที่เมืองในอำเภอเมืองสมุทรสาครที่เป็นแหล่งที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งหมายถึงมากกว่าพื้นที่ในเขตอื่นๆ ของจังหวัดสมุทรสาครอีกด้วย

วิทยานิพนธ์ :
ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงที่มีต่อเศรษฐกิจท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสาคร

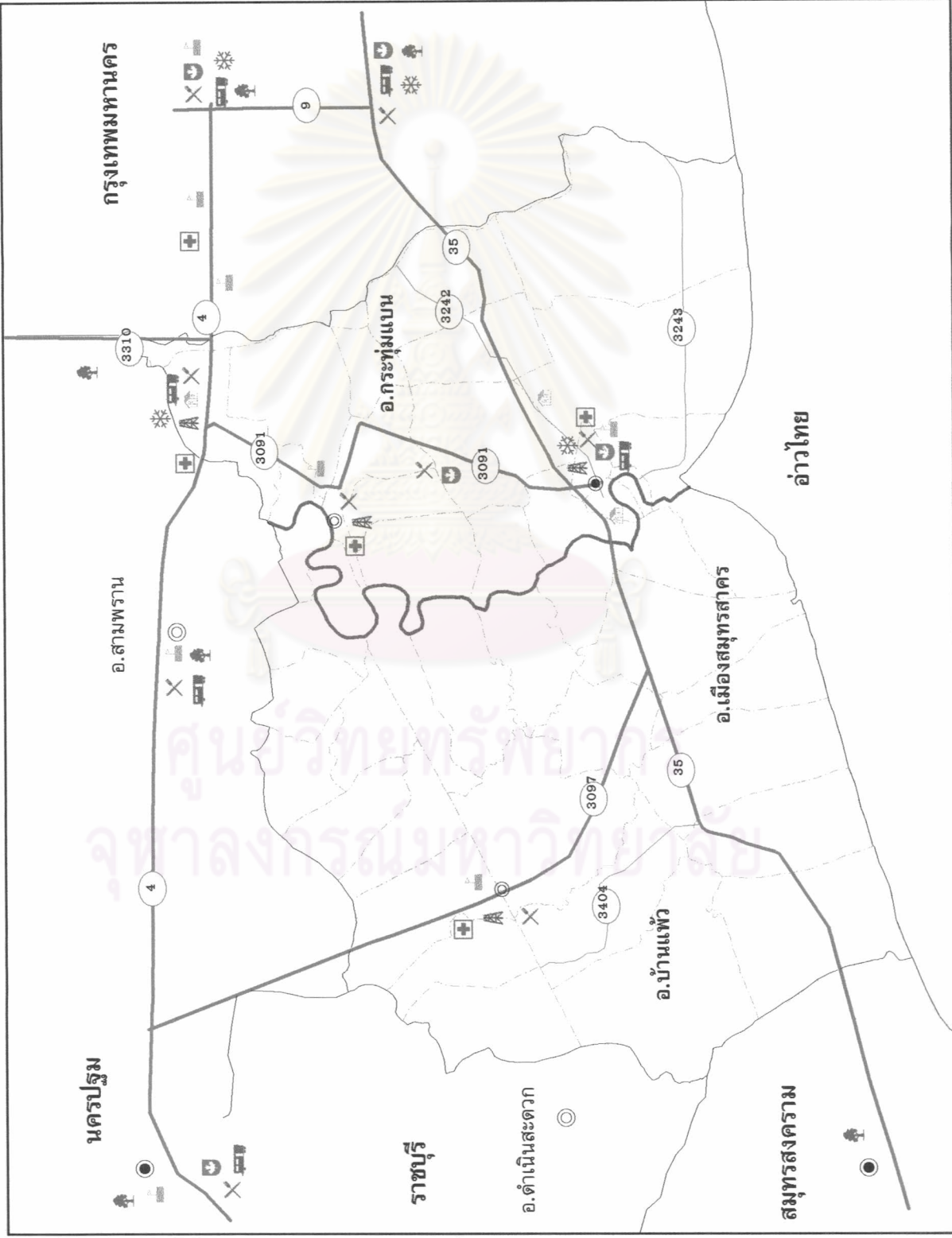
แผนที่ 6.3
แสดงสถานที่การใช้งานของประชาชนในพื้นที่ศึกษา

- สัญลักษณ์**
- X อาหาร
 - ☺ เครื่องนุ่งห่ม
 - 🏠 ที่อยู่อาศัย
 - A สถานยูนิโคด
 - 🚗 การเดินทาง
 - 🎓 การศึกษา
 - 🏥 รักษาพยาบาล
 - 🏠พักผ่อนหย่อนใจ
 - ☼ อื่นๆ

ที่มา : จากการวิเคราะห์

0 3.5 7 กิโลเมตร

ภาคีความร่วมมือภาครัฐและเอกชน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1 แสดงผลกระทบทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมง จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมรายพื้นที่

ประเภทอุตสาหกรรม	ผลกระทบ	เมือง		ชนบท		กรุงเทพ	นครปฐม	สมุทรสงคราม	ปริมณฑล	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคอีสาน	ภาคตะวันตก	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	ต่างประเทศ
		เขต 1	เขต 2	เขต 1	เขต 2											
แปรรูปสัตว์น้ำ	d1	0.0331	0.0037	0.0535	0.0046	0.0219		0.0283					0.0037			
	d2	0.1364		0.0404	0.0012	0.0771			0.0053	0.0008	0.0003	0.0002	0.0000	0.0193	0.0037	0.0464
	รวม	0.1694	0.0037	0.0939	0.0057	0.0990		0.0283	0.0053	0.0008	0.0003	0.0002	0.0037	0.0193	0.0037	0.0464
เครื่องปรุงประกอบอาหาร	d1	0.0389		0.0345												
	d2	0.1645	0.0060	0.1902												
	รวม	0.2034	0.0060	0.2247												
อาหารสัตว์	d1	0.0031		0.0173		0.0003	0.0001	0.0031								
	d2	0.1586		0.0081		0.0464	0.0126		0.0615	0.0010	0.0010		0.0033	0.0012	0.0236	
	รวม	0.1617		0.0255		0.0467	0.0127	0.0031	0.0615	0.0010	0.0010		0.0033	0.0012	0.0236	
ห้องเย็น	d1	0.0264	0.0024	0.0217	0.0071	0.0056		0.0128								
	d2	0.2402	0.0139	0.0487	0.0010	0.0013				0.0008	0.0008	0.0004				
	รวม	0.2666	0.0163	0.0704	0.0081	0.0068		0.0128		0.0008	0.0008	0.0004				
ต่อและซ่อมแซมเรือ	d1	0.1104		0.0450												
	d2	0.0684				0.0122			0.1005							0.1313
	รวม	0.1788		0.0450		0.0122			0.1005							0.1313
น้ำแข็ง	d1	0.1463														
	d2	0.4989	0.0138			0.0232			0.0044							
	รวม	0.6452	0.0138			0.0232			0.0044							
อุตสาหกรรม เกี่ยวเนื่องกับ การประมงทั้งหมด	d1	0.0260	0.0025	0.0349	0.0048	0.0117		0.0177					0.0016			
	d2	0.1996		0.0467	0.0009	0.0437	0.0024		0.0147	0.0007	0.0003	0.0004	0.0002	0.0089	0.0020	0.0275
	รวม	0.2256	0.0026	0.0815	0.0057	0.0554	0.0024	0.0177	0.0147	0.0007	0.0003	0.0004	0.0017	0.0089	0.0020	0.0275

ที่มา : จากการวิเคราะห์

ในขณะที่อุตสาหกรรมต่อและซ่อมแซมเรือและอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ทั้งพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทที่เป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม แต่ไม่เกิดรายได้ในพื้นที่อำเภออื่น ๆ ทั้งอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว เนื่องจากวัตถุดิบบางส่วนที่ใช้ในกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรม นอกเหนือจากที่ใช้ขายในเขตอำเภอเมืองทั้งพื้นที่เมืองและชนบทจะได้จากพื้นที่นอกจังหวัดสมุทรสาครที่สำคัญ คือ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ในส่วนของอุตสาหกรรมน้ำแข็ง และอุตสาหกรรมเครื่องปรุงประกอบอาหาร เป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทเช่นกัน โดยที่อุตสาหกรรมประเภทนี้จะเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีพื้นที่ให้บริการไม่กว้างนัก จึงทำให้รายได้เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่ใกล้เคียงที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเท่านั้น

โดยสรุปแล้ว รายได้ที่เกิดจากอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมมีความสัมพันธ์กับลักษณะกระบวนการผลิต วัตถุดิบ และขนาดของโรงงาน โดยเมื่อพิจารณารายได้ที่เกิดขึ้นเชิงพื้นที่จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงในจังหวัดสมุทรสาครมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ใกล้เคียง คือ กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม และนครปฐม ในฐานะที่เป็นแหล่งงานและตอบสนองด้านวัตถุดิบแก่อุตสาหกรรม ดังนั้นพื้นที่เหล่านี้จึงเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรม โดยกรุงเทพมหานครและสมุทรสงครามถือเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมในลำดับที่ 3 และ 4 รองลงมาจากพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ในขณะที่เมื่อพิจารณาเฉพาะท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสาคร อุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้สูงสุด 3 อันดับแรกของรายได้ทางตรง ได้แก่ อุตสาหกรรมต่อและซ่อมแซมเรือ อุตสาหกรรมน้ำแข็ง และอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ รายได้ทางอ้อมที่เกิดจากการซื้อปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่ไม่ใช่แรงงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมน้ำแข็ง อุตสาหกรรมเครื่องปรุงประกอบอาหาร และอุตสาหกรรมห้องเย็น ส่วนรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (Induce Impact) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ 3 อันดับแรกได้แก่ อุตสาหกรรมน้ำแข็ง อุตสาหกรรมเครื่องปรุงประกอบอาหาร และอุตสาหกรรมห้องเย็น

ตาราง 6.2 แสดงรายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคูณทวีการใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรม

โรงงาน อุตสาหกรรม	เมือง		ชนบท	
	เขต 1	เขต 2	เขต 1	เขต 2
D1	0.0260	0.0025	0.0349	0.0048
D2	0.1996	0.0077	0.0391	0.0009
Mfu1	0.3311	0.0026	0.0872	0.0059
Mfu2	0.2267	0.0037	0.0823	0.0059
Mfv1	0.2595	0.0026	0.1126	0.0057
Mfv2	0.2310	0.0029	0.0819	0.0075

ที่มา : จากการวิเคราะห์

จากตาราง 6.2 เมื่อทำการศึกษารายได้ที่เกิดขึ้นโดยมองในภาพรวมของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร จะเห็นได้ว่า จะก่อให้เกิดรายได้ทาง

อ้อมในพื้นที่มากกว่ารายได้ทางตรง โดยจะเกิดรายได้ในพื้นที่เมืองในอำเภอเมืองสูงสุด รองลงมาคือพื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองเช่นเดียวกัน

เมื่อทำการพิจารณาค่าตัวคุณทวีในพื้นที่ชนบท พบว่า หากมีการใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ชนบทเท่ากับ 100 บาท จะทำให้ชาวชนบทในเขตอำเภอเมือง มีรายได้เกิดขึ้น 11.26 บาท และพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วเท่ากับ 0.75 บาท สำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นในพื้นที่เมืองของเขตต่างๆ พบว่า หากมีการใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่เมืองเท่ากับ 100 บาท จะทำให้เมืองที่อยู่ในอำเภอเมือง มีรายได้เกิดขึ้น 33.11 บาท และพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วเท่ากับ 0.37 บาท (แผนที่ 6.4)

จากการที่จังหวัดสมุทรสาครมีอาณาเขตไม่กว้างนัก รูปแบบการใช้จ่ายของประชาชนในพื้นที่จึงมีความเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันระหว่างทุกพื้นที่โดยการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงอย่างต่อเนื่อง ผลของตัวคุณทวีจะทำให้เกิด Induce Impact รายได้ในส่วนนี้จะถูกใช้จ่ายต่อไปจากทั้งชาวเมืองและชาวชนบทในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลต่อพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเนื่อง โดยสามารถสรุปได้คือ

- รายได้จากชาวเมืองที่ได้จากการใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำไปใช้จ่ายในพื้นที่ต่างๆ คือ

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวเมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่เมืองอำเภอเมือง เท่ากับ 22.67 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวเมืองในอำเภอเมือง ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่เมืองใน อำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว เท่ากับ 0.26 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวเมืองในอำเภอเมือง ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมือง เท่ากับ 8.72 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวเมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมือง เท่ากับ 8.23 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวเมืองในอำเภอเมือง ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว เท่ากับ 0.59 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวเมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว เท่ากับ 0.59 บาท

- รายได้จากชาวชนบทที่ได้จากการใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำไปใช้จ่ายในพื้นที่ต่างๆ คือ

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมือง เท่ากับ 8.19 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวชนบทในอำเภอเมือง ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว เท่ากับ 0.57 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวชนบทในอำเภอเมือง ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอเมือง เท่ากับ 25.95 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอเมือง เท่ากับ 23.10 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวชนบทในอำเภอเมือง ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว เท่ากับ 0.26 บาท

รายได้ที่เกิดจากการที่ชาวชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ได้รับจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้วนำมาใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว เท่ากับ 0.29 บาท

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า การใช้จ่ายของโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงในพื้นที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมส่งผลให้เกิดการใช้จ่ายต่อเนื่องจากการซื้อสินค้าและบริการทั้งจากคนในพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทที่เป็นแหล่งที่ตั้ง รวมถึงในพื้นที่กลุ่มอำเภอที่ไม่ใช่แหล่งที่ตั้งอีกด้วย โดยรูปแบบของการใช้จ่ายในพื้นที่จะส่งผลให้เกิด Induce Impact ที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างพื้นที่ในเขตต่าง ๆ ในจังหวัดทั้งพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบท

2) รายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคูณทวีที่เกิดจากการใช้จ่ายโดยคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม

การใช้จ่ายของคนงานที่ทำงานในพื้นที่อำเภอเมืองที่เป็นแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมเพื่อบริโภคสินค้าและบริการ ทำให้พื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจสรุปได้ดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณารายได้ที่เกิดขึ้นโดยรวม รายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของคนงานจะเกิดขึ้นในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ กระจายไปตามภูมิภาคต่างๆของคนงาน โดยจะเกิดในพื้นที่เมืองและชนบทในอำเภอเมืองสูงสุด เนื่องมาจากเป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรม รองลงมาคือ พื้นที่กรุงเทพมหานคร และสมุทรสงคราม ในฐานะที่เป็นแหล่งที่พักอาศัยของแรงงานในอุตสาหกรรมส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังเป็นศูนย์รวมสินค้าและบริการที่มีความหลากหลาย เป็นชุมชนที่มีลำดับศัภย์ที่สูงกว่า มีกิจกรรมเฉพาะที่ตอบสนองความต้องการแก่คนงานได้โดยสะดวก อีกทั้งในปัจจุบันการคมนาคมและระบบขนส่งเอื้ออำนวยต่อการเข้าไปใช้จ่ายในพื้นที่ ดังนั้น รายได้ที่เกิดขึ้นในพื้นที่เหล่านี้จึงมากกว่ารายได้ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้วทั้งในพื้นที่เมืองและชนบทของจังหวัดสมุทรสาครเอง

ตาราง 6.3 แสดงรายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคูณทวีการใช้จ่ายของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม

คนงาน	เมือง		ชนบท	
	เขต 1	เขต 2	เขต 1	เขต 2
DI	0.1928	0.0167	0.1683	0.0216
MI	0.2830	0.0239	0.2325	0.0286

ที่มา : จากการวิเคราะห์

จากตาราง 6.3 เมื่อพิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเฉพาะท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า การใช้จ่ายของคนงานก่อให้เกิดผลประโยชน์ในทุกพื้นที่ของจังหวัด โดย

ผลกระทบในพื้นที่เมืองจะเกิดสูงสุดในอำเภอเมืองสมุทรสาครที่เป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม โดยที่หากมีการใช้จ่ายของคนงานเพื่อซื้อสินค้าและบริการ จำนวน 100 บาท ทำให้รายได้เกิดขึ้น 19.28 บาท ซึ่งในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วมีรายได้เกิดขึ้นเพียง 1.67 บาท สำหรับพื้นที่ชนบท การใช้จ่ายของคนงานจะก่อให้เกิดรายได้ทั้ง 2 เขตเช่นกัน ซึ่งหากคนงานมีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจำนวน 100 บาท ทำให้เกิดรายได้ในอำเภอเมือง 16.83 บาท ในขณะที่เกิดรายได้ในพื้นที่ชนบทของอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว 2.16 บาท

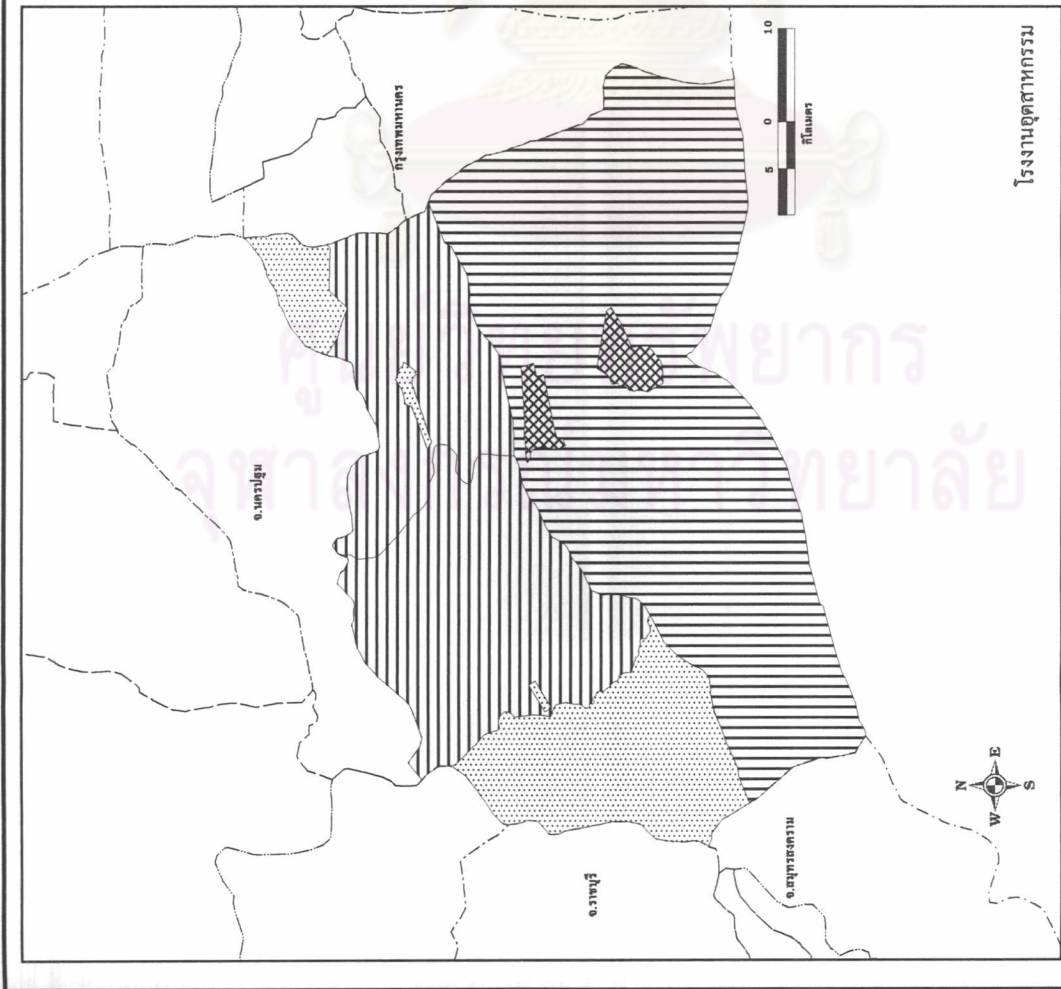
เมื่อพิจารณาค่าตัวคุณทวีที่เกิดจากการใช้จ่ายของคนงาน พบว่า โดยกระบวนการทำงานของตัวคุณทวี รายจ่ายทุกๆ 100 บาท ที่เกิดขึ้นในพื้นที่เมืองทั้ง 2 เขตของคนงาน จะทำให้มีเงินเกิดขึ้นในพื้นที่เมืองในอำเภอเมืองที่เป็นแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมจำนวน 28.30 บาท ซึ่งมากกว่าพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วที่มีเงินเพียง 2.39 บาท สำหรับในพื้นที่ชนบท การใช้จ่ายของคนงาน ทำให้มีเงินเกิดขึ้นในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองที่เป็นแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมจำนวน 23.25 บาท ซึ่งมากกว่าในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วที่มีเงินเพียง 2.86 บาท (แผนที่ 6.4)

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ผลกระทบทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองสมุทรสาครที่เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง และเป็นเขตที่คนงานพักอาศัยอยู่ โดยจะมีการซื้อสินค้าและบริการต่างๆในพื้นที่

3) รายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคุณทวีที่เกิดจากการใช้จ่ายของชาวเมือง

การใช้จ่ายของชาวเมืองที่มีรายได้จากการใช้จ่ายของโรงงาน คนงาน ชาวเมือง และชาวชนบท เพื่อบริโภคสินค้าและบริการ ทำให้เมืองได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ สรุปได้ดังต่อไปนี้

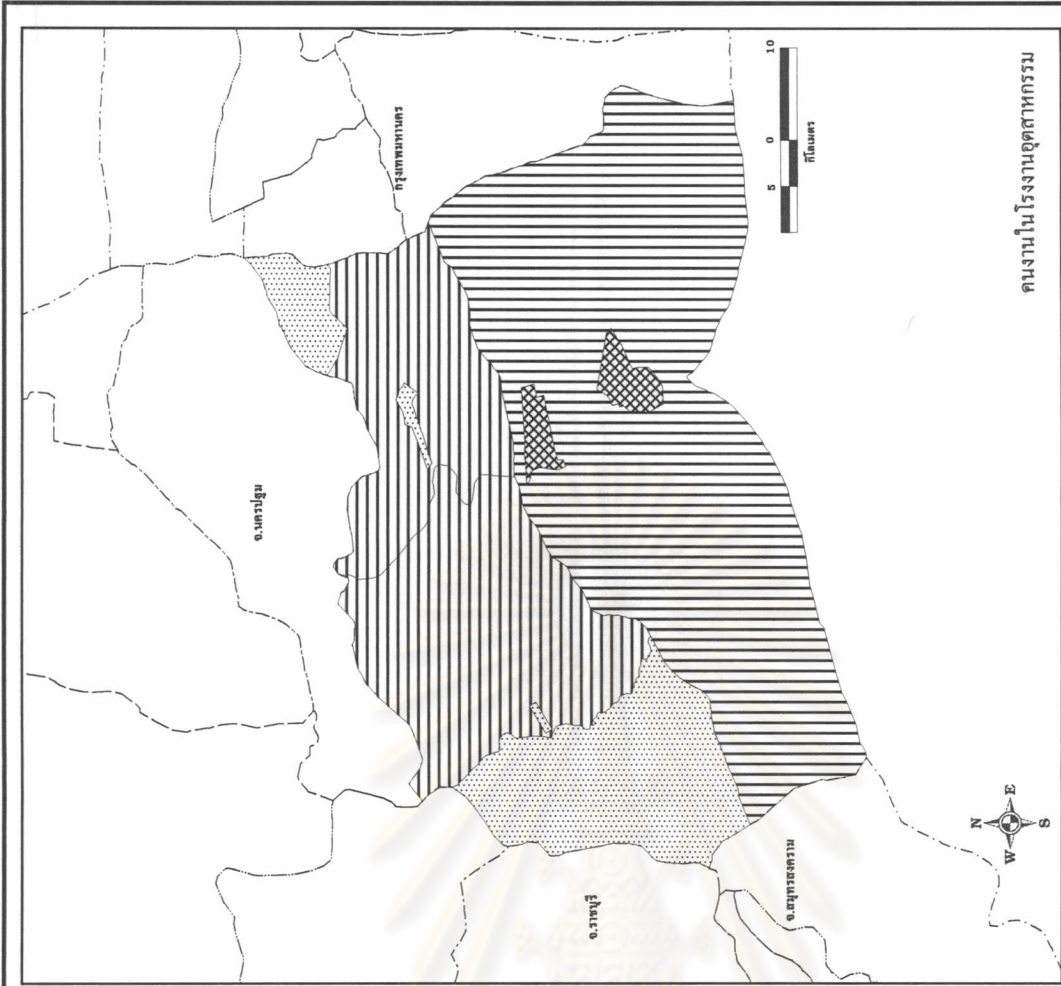
เมื่อพิจารณารายได้ที่เกิดขึ้นโดยรวม พื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่ชาวเมืองทั้ง 2 เขต มีการใช้จ่ายสูงกว่าพื้นที่ชนบทในจังหวัดสมุทรสาครด้วยกัน แสดงถึงแรงดึงดูดที่มากกว่าและความสัมพันธ์ระหว่างเมืองที่มีสูงกว่าความสัมพันธ์กับพื้นที่ชนบทของตน โดยรูปแบบการใช้จ่ายที่สำคัญในพื้นที่จะเห็นได้ชัดเจนว่ามีการพึ่งพาเพื่อการบริโภคสินค้าและบริการจากกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งรายได้ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครโดยรวมมีถึง 17.72 บาท จากการใช้จ่าย 100 บาท ของชาวเมืองทั้ง 2 เขต ซึ่งมีมากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างเมืองและชนบทในพื้นที่ของตนเองที่รวมกันแล้วเกิดรายได้ในชนบทของทั้ง 2 เขต เพียง 15.35 บาท เท่านั้น โดยทั้งนี้ พื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วมีความสัมพันธ์กับกรุงเทพมหานครมากกว่าพื้นที่เมืองในอำเภอเมืองสมุทรสาคร นอกจากนี้พื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ยังมีความสัมพันธ์กับนครปฐมมากกว่าพื้นที่ชนบททั้ง 2 เขตในจังหวัดสมุทรสาครอีกด้วย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ระยะทาง ความสะดวกด้านการคมนาคม ระบบขนส่ง และลำดับศักยภาพความเป็นเมือง มีผลต่อรูปแบบการใช้จ่ายของชาวเมืองในจังหวัดสมุทรสาคร

โรงงานอุตสาหกรรม

สัญลักษณ์

- ค่าตัวคูณเท่ากับ 11.26
- ค่าตัวคูณเท่ากับ 0.75
- ค่าตัวคูณเท่ากับ 0.37

คนงานในโรงงานอุตสาหกรรม

สัญลักษณ์

- ค่าตัวคูณเท่ากับ 28.30
- ค่าตัวคูณเท่ากับ 2.86
- ค่าตัวคูณเท่ากับ 23.25

แผนที่ 6.4 ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากโรงงานอุตสาหกรรมและคนงานในเมืองและชนบทในจังหวัดสมุทรสาคร

ตาราง 6.4 แสดงรายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคุณทวิการใช้จ่ายของชาวเมือง

ชาวเมือง	เมือง		ชนบท	
	เขต 1	เขต 2	เขต 1	เขต 2
Du1	0.3186	0.0166	0.0652	0.0388
Du2	0.0045	0.3010	0.0097	0.0397
Mu1	1.4675	1.0168	0.0900	0.0388
Mu2	1.0045	1.4307	0.0098	0.0525

ที่มา : จากการวิเคราะห์

จากตาราง 6.4 เมื่อพิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเฉพาะท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าการใช้จ่ายของชาวเมืองในพื้นที่เมืองทั้ง 2 กลุ่มทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่เมืองทั้ง 2 เขต โดยมีรายได้สูงสุดในพื้นที่เมืองในอำเภอเมืองที่เป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม โดยเมื่อชาวเมืองในอำเภอเมืองมีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการในพื้นที่เมืองของตนเอง จำนวน 100 บาท มีรายได้เกิดขึ้น 31.86 บาท และหากนำไปใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว มีรายได้เกิดขึ้นเพียง 1.66 บาท

สำหรับพื้นที่ชนบท เมื่อชาวเมืองในอำเภอเมืองมีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองของตนเอง 6.52 บาท และในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วมีรายได้เกิดขึ้นเพียง 3.88 บาท

สำหรับชาวเมืองที่อาศัยในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว เมื่อมีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการเกิดขึ้นในเมืองของตนเอง จำนวน 100 บาท ทำให้รายได้เกิดขึ้นในเมืองของตน 30.10 บาท และหากชาวเมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว มีการใช้จ่ายในเมืองที่เป็นแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมคือพื้นที่เมืองในอำเภอเมืองจำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นจำนวน 0.45 บาท

สำหรับพื้นที่ชนบท เมื่อชาวเมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว มีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจำนวน 100 บาท จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ของตนเอง 3.97 บาท และในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมือง 0.97 บาท

เมื่อพิจารณาค่าตัวคุณทวิที่เกิดจากการใช้จ่ายของชาวเมือง พบว่า โดยกระบวนการทำงานของตัวคุณทวิการใช้จ่ายโดยชาวเมืองที่อาศัยอยู่พื้นที่เมืองในเขตอำเภอเมืองที่เป็นแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรม หากมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเอง จำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่ 146.75 บาท ในขณะที่หากมีการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว จำนวน 100 บาท จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่ 101.68 บาท สำหรับพื้นที่ชนบท เมื่อมีการใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองจำนวน 100 บาท มีรายได้เกิดขึ้นจำนวน 9.00 บาท และเมื่อมีการใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว จำนวน 100 บาท มีรายได้เกิดขึ้นจำนวน 3.88 บาท

ขณะที่ชาวเมืองที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วที่ไม่ใช่แหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรม หากมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเอง จำนวน 100 บาท จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้น 143.07 บาท และหากมีการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอเมือง จำนวน 100 บาท จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้น 100.45 บาท สำหรับพื้นที่ชนบทเมื่อมีการใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบน

และบ้านแพ้ว จำนวน 100 บาท จะมีรายได้เกิดขึ้น จำนวน 5.25 บาท ขณะที่เมื่อมีการใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองจำนวน 100 บาท จะมีรายได้เกิดขึ้น จำนวน 0.98 บาท (แผนที่ 6.5)

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่ารายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของชาวเมืองในจังหวัดสมุทรสาครเกิดขึ้นในเขตเมืองที่ชาวเมืองเขตนั่นอาศัยอยู่มากที่สุด รองลงมาเกิดในพื้นที่เมืองอีกเขตหนึ่งและพื้นที่ชนบทในเขตเดียวกันตามลำดับ โดยมีรายได้เกิดขึ้นน้อยที่สุดในพื้นที่ชนบทที่อยู่ต่างเขตกัน

4) รายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคุณทวีที่เกิดจากการใช้จ่ายของชาวชนบท

การใช้จ่ายของชาวชนบทที่มีรายได้จากการใช้จ่ายของโรงงาน คนงาน ชาวเมือง และชาวชนบท เพื่อบริโภคสินค้าและบริการ ทำให้เมืองได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ สรุปได้ดังต่อไปนี้

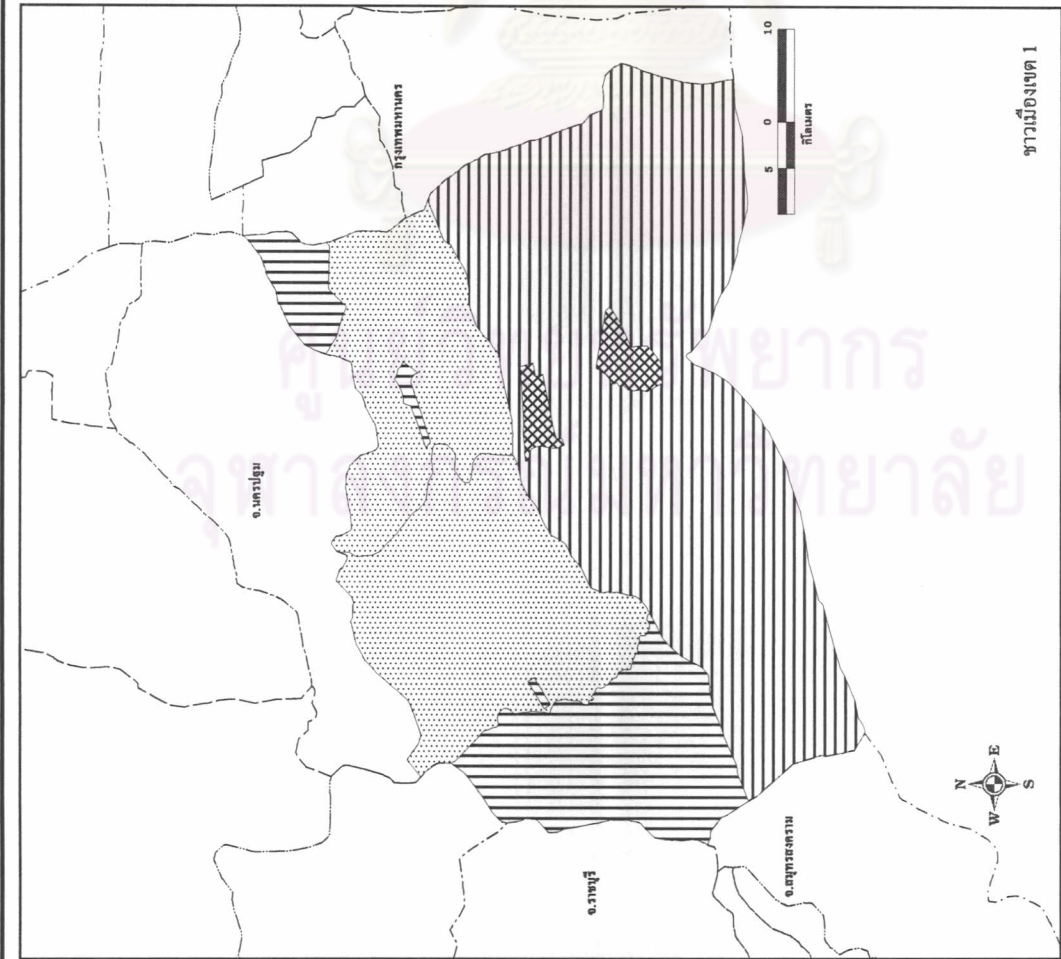
เมื่อพิจารณารายได้ที่เกิดขึ้นโดยรวม พื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่ชาวชนบททั้ง 2 เขต มีการใช้จ่ายสูงรองจากพื้นที่เมืองในเขตเดียวกัน โดยที่ชาวชนบทในอำเภอเมืองมีการใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดรายได้ในกรุงเทพมหานคร สมุทรสงครามและนครปฐม มากกว่าพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วทั้งเมืองและชนบทในจังหวัดของตนเอง ในขณะที่ชาวชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วมีการใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดรายได้ในกรุงเทพมหานครและนครปฐม มากกว่าพื้นที่ในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วทั้งเมืองและชนบทในจังหวัดของตนเองเช่นกัน ดังนั้น กรุงเทพมหานคร ถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีแรงดึงดูดในการพึ่งพาด้านสินค้าและบริการสูง ในขณะที่ชาวชนบทในอำเภอเมือง มีความสัมพันธ์กับชนบทของตนเองมากกว่าชาวชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้ว ในขณะที่ทั้ง 2 เขต ยังต้องพึ่งพาสินค้าและบริการจากพื้นที่เมืองของตนเองและพื้นที่อื่น ๆ จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ระยะทาง ความสะดวกด้านการคมนาคม ระบบขนส่ง และลำดับศักยภาพความเป็นเมืองที่จะตอบสนองความต้องการด้านสินค้าและบริการ มีผลต่อรูปแบบการใช้จ่ายของชาวชนบทในจังหวัดสมุทรสาคร

ตาราง 6.5 แสดงรายได้ที่เกิดขึ้นและค่าตัวคุณทวีการใช้จ่ายของชาวชนบท

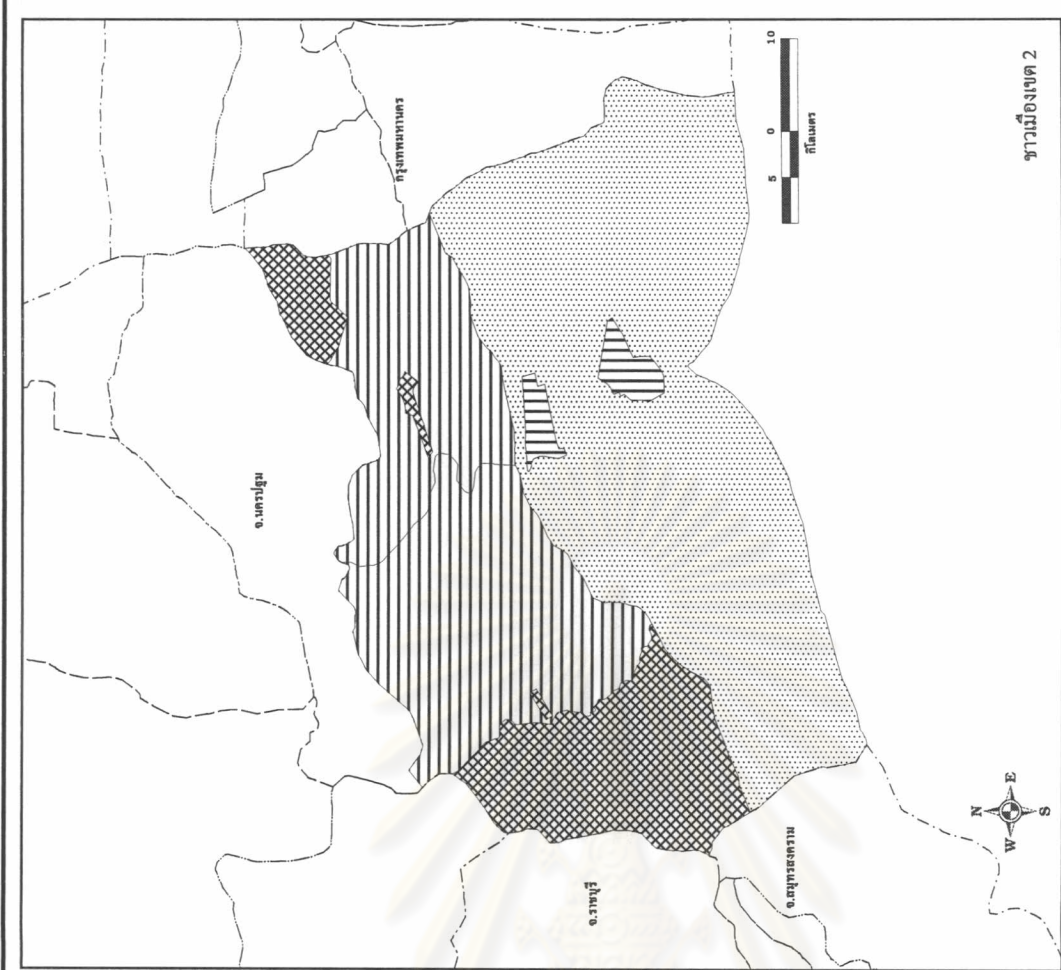
ชาวชนบท	เมือง		ชนบท	
	เขต 1	เขต 2	เขต 1	เขต 2
Dv1	0.1306	0.0082	0.2761	0.0006
Dv2	0.0231	0.1318	0.0041	0.2429
Mv1	0.1916	0.0084	1.3815	1.0006
Mv2	0.0232	0.1886	1.0041	1.3209

ที่มา : จากการวิเคราะห์

จากตาราง 6.5 เมื่อพิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเฉพาะท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า การใช้จ่ายของชาวชนบททั้ง 2 เขต จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยชาวชนบทในอำเภอเมือง ที่เป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อมีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ

ชาวมืองเขต 1

ชาวมืองเขต 2

แผนที่ 6.5 ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากขบวนการเมืองที่มีต่อพื้นที่เมืองและชนบทในจังหวัดสมุทรสาคร

สัญลักษณ์

- ค่าตัวคูณทวีเท่ากับ 146.75
- ค่าตัวคูณทวีเท่ากับ 9.00
- ค่าตัวคูณทวีเท่ากับ 101.68
- ค่าตัวคูณทวีเท่ากับ 3.88

สัญลักษณ์

- ค่าตัวคูณทวีเท่ากับ 143.07
- ค่าตัวคูณทวีเท่ากับ 100.45
- ค่าตัวคูณทวีเท่ากับ 5.25
- ค่าตัวคูณทวีเท่ากับ 0.98

เกิดขึ้นในพื้นที่ชนบทของตนเอง จำนวน 100 บาท ก่อให้เกิดรายได้สูงสุด 27.61 บาท โดยที่ในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้ว มีรายได้เกิดขึ้นเพียง 0.06 บาท

สำหรับพื้นที่เมือง เมื่อชาวชนบทในอำเภอเมือง มีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอเมืองของตนเอง 13.06 บาท และในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้ว 0.82 บาท

สำหรับชาวชนบทที่อาศัยในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้ว เมื่อมีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการเกิดขึ้นในชนบทของตนเอง จำนวน 100 บาท ทำให้รายได้เกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเอง 24.29 บาท และหากมีการใช้จ่ายในชนบทที่เป็นแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรม คือพื้นที่ชนบทในอำเภอเมือง จำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นจำนวน 0.41 บาท

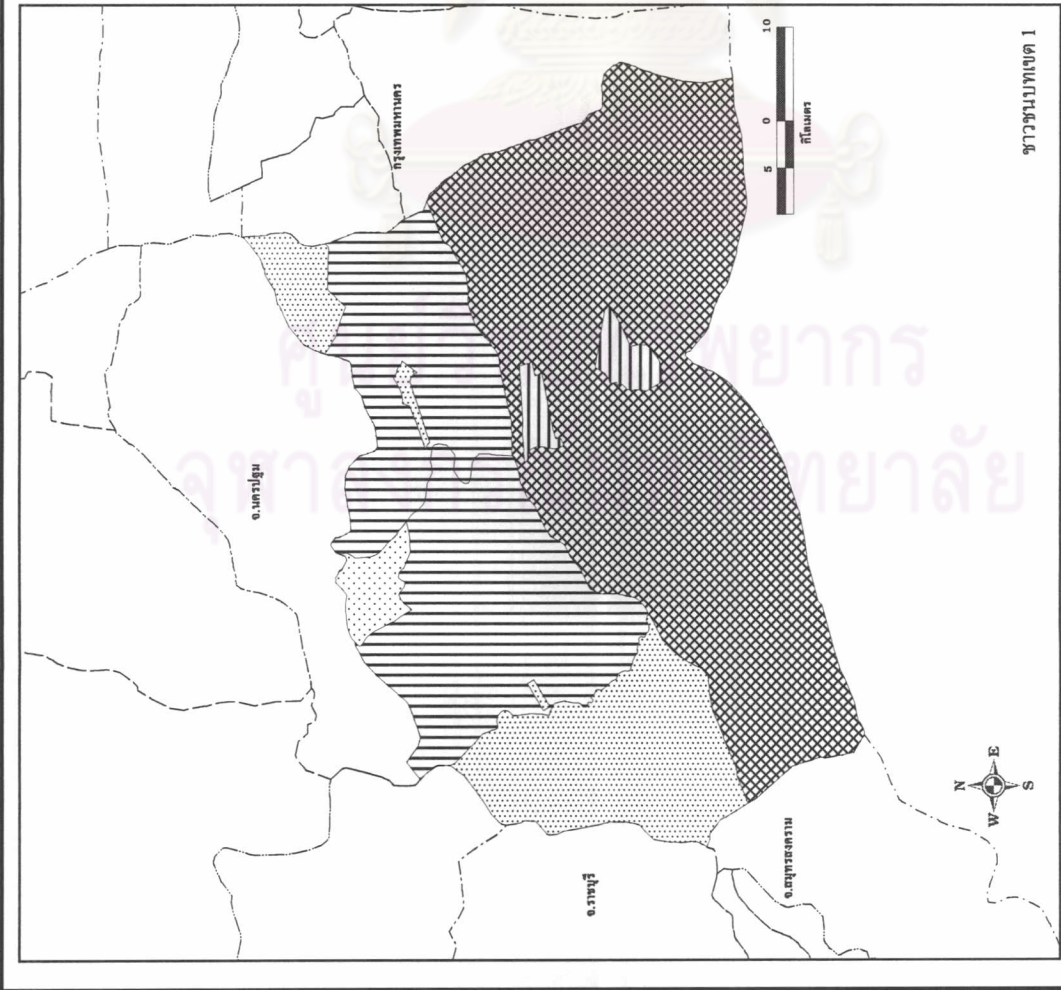
สำหรับพื้นที่เมือง เมื่อชาวชนบทในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้ว มีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้วของตนเอง 13.18 บาท และพื้นที่เมืองในอำเภอเมือง 2.31 บาท

เมื่อทำการพิจารณาค่าตัวคุณทวีที่เกิดจากการใช้จ่ายของชาวชนบท พบว่า โดยกระบวนการทำงานของคุณทวีการใช้จ่ายโดยชาวชนบทที่อาศัยอยู่พื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองที่เป็นแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรม หากมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเอง จำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่ 138.15 บาท และหากมีการใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้ว จำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้น 100.06 บาท สำหรับพื้นที่เมือง เมื่อมีการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอเมือง จำนวน 100 บาท จะมีรายได้เกิดขึ้น จำนวน 19.16 บาท และเมื่อมีการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้ว จำนวน 100 บาท จะมีรายได้เกิดขึ้น 0.84 บาท

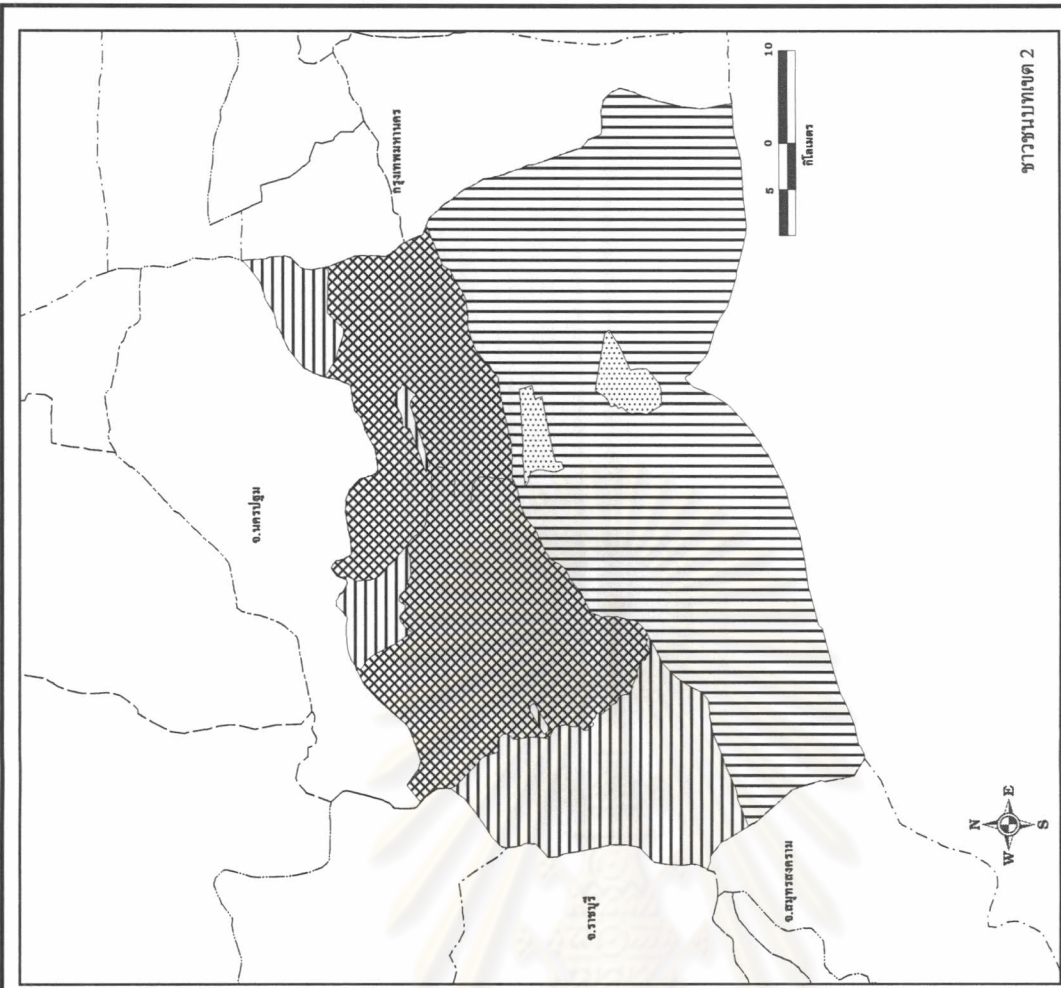
ขณะที่ชาวชนบทที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้ว ที่ไม่ใช่แหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรม หากมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเอง จำนวน 100 บาท ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นในพื้นที่ 132.09 บาท ขณะที่หากมีการใช้จ่ายในพื้นที่ชนบทในอำเภอเมือง จำนวน 100 บาท จะทำให้มีรายได้เกิดขึ้น 100.41 บาท สำหรับพื้นที่เมือง เมื่อมีการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ้มแบนและบ้านแพ้ว จำนวน 100 บาท จะมีรายได้เกิดขึ้น 18.86 บาท และเมื่อมีการใช้จ่ายในพื้นที่เมืองในอำเภอเมือง จำนวน 100 บาท จะมีรายได้เกิดขึ้น 2.32 บาท (แผนที่ 6.6)

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่ารายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของชาวชนบทในจังหวัดสมุทรสาครเกิดขึ้นในเขตพื้นที่ที่ชาวชนบทเขตนั้นอาศัยอยู่มากที่สุด รองลงมาจะเกิดในพื้นที่ชนบทอีกเขตหนึ่ง และพื้นที่เมืองในเขตเดียวกัน ตามลำดับ โดยมีรายได้เกิดขึ้นน้อยที่สุดในพื้นที่เมืองที่อยู่ต่างเขตกัน

จากศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่ารายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของชาวเมืองและชาวชนบทในจังหวัดสมุทรสาครเพื่อการบริโภคสินค้าและบริการจะเกิดขึ้นในทุกพื้นที่ของจังหวัดทั้งเขตเมืองและเขตชนบท เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตไม่กว้างขวาง มีเส้นทางคมนาคมสะดวก และมีระบบขนส่งที่เข้าถึงทุกพื้นที่เชื่อมโยงกัน อีกทั้งการให้บริการของสินค้าและบริการต่างๆ มีกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ ไม่ได้มีเพียงแต่ในเขตเมืองเท่านั้น ซึ่งทำให้รูปแบบการใช้จ่ายกระจายครอบคลุมทั้งจังหวัด โดยพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้จ่ายสูงสุดคือพื้นที่ที่เป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่เมืองในอำเภอเมืองสมุทรสาคร เนื่องจากพื้นที่นี้เป็นแหล่งการจ้างงานและเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ ในขณะที่พื้นที่แหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมอีกพื้นที่หนึ่งคือพื้นที่ชนบทใน

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์

แผนที่ 6.6 ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากชาวชนบทที่มีต่อพื้นที่เมืองและชนบทในจังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอเมืองสมุทรสาครมีผลกระทบทางเศรษฐกิจรองลงมา โดยในทุกพื้นที่ของจังหวัดสมุทรสาครจะได้รับผลกระทบจากการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงที่แตกต่างกันออกไป

จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ในลักษณะการพึ่งพากันระหว่างเมืองและชนบทในระบบเศรษฐกิจจะทำให้ประชาชนทั้งในพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทได้รับผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่างพึ่งพากันเป็นตัวกระจายกระแสการหมุนเวียนให้มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว เงินถูกเปลี่ยนมือจากกิจกรรมหนึ่งไปอีกกิจกรรมหนึ่งโดยการซื้อขายสินค้าและบริการ รายได้ที่เกิดจากการขายกำไรของสินค้าและบริการต่างๆที่เพิ่มขึ้นทำให้รายได้รวมของระบบเศรษฐกิจในพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เกิดการหมุนเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นและพื้นที่ที่มีการใช้จ่าย ซึ่งทั้งหมดนี้จะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและภูมิภาคต่อไป

6.2 การนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน

การวางแผนเป็นกระบวนการแก้ปัญหาในอนาคตที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็น เพื่อนำมาวิเคราะห์หาในพื้นที่นั้น ๆ มีปัญหาและมีศักยภาพในการพัฒนามากน้อยเพียงใด จากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะทำให้ทราบเป้าหมายในการพัฒนาจากการคาดการณ์ความต้องการในอนาคต การวางแผนทางเลือกที่เป็นไปได้ โดยการกำหนดทิศทางที่มีมากกว่าหนึ่งทางเลือกหลังจากนั้นประเมินผลโดยละเอียด เพื่อเลือกทางที่จะทำให้โครงการบรรลุเป้าหมาย และเมื่อนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติแล้ว ต้องนำแผนที่ต้องการมาเขียนเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้แผนดังกล่าวบรรลุผลสามารถปฏิบัติได้ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแล การปฏิบัติจะมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ถึงความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน การประเมินผลจะนำไปสู่การแก้ไขแผนพัฒนา ออกเป็นแผนใหม่ต่อไป ในส่วนระดับต่างๆ ของแผน จะสามารถแบ่งได้หลายระดับ แผนระดับสูง ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนแผนระดับต่ำลงมาจะยังมีสาระเกี่ยวกับทางด้านกายภาพมากขึ้น จำเพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น ผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ เป็นต้น

จากกระบวนการวางแผน ระดับของแผน และประเภทของแผนที่กล่าวมา ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนโดยเน้นที่เป้าหมายระดับชาติ ระดับภาค และระดับจังหวัด กล่าวคือสามารถกำหนดเป้าหมายของการวางแผนระดับต่างๆ ได้ชัดเจน และมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่หรือกายภาพมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะการวางแผนพัฒนาภาค เนื่องจากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงปริมาณผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งในพื้นที่เมืองและชนบทของจังหวัด มีผลทำให้การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในอนาคตสามารถกำหนดขึ้นในรูปของปริมาณตัวเลขที่ชัดเจน เพื่อทราบว่าจำนวนเงินในการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง จะก่อให้เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดเท่ากับเท่าใดจึงจะบรรลุเป้าหมาย เป็นประโยชน์ต่อการคาดประมาณผลกระทบหรือผลประโยชน์จากการขยายการดำเนินกิจการของอุตสาหกรรมหรือการส่งเสริมการผลิต ซึ่งทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การวางแผนเพื่อสนองความต้องการของภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ได้

นอกจากผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ข้างต้น ผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำมาคาดประมาณการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ได้ โดยสามารถทำการวางแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่จะเกิดขึ้นซึ่งอาจอยู่ในรูปของการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของกิจกรรม

ประเภทต่าง ๆ ซึ่งการวางแผนที่เหมาะสมเพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อการพัฒนาที่มีอย่างต่อเนื่องในอนาคตได้

6.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่าอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมง เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อจังหวัดสมุทรสาคร รวมถึงเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก การพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีการเติบโตก้าวหน้าต่อไปจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมสูงสุด และจากการศึกษาวิจัย ทำให้สามารถเสนอข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเชิงปฏิบัติระดับพื้นที่ ดังต่อไปนี้

แนวทางการพัฒนาระดับพื้นที่

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการระดับพื้นที่แบ่งออกเป็น 4 พื้นที่ ตามการแบ่งพื้นที่ในการศึกษา ทั้งนี้เพื่อสามารถกำหนดบทบาท หน้าที่ เพื่อการส่งเสริมและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในแต่ละพื้นที่ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกัน โดยทั้ง 4 พื้นที่ประกอบด้วย

1. พื้นที่เมือง ในอำเภอเมืองสมุทรสาคร
2. พื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองสมุทรสาคร
3. พื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว
4. พื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว

โดยในแต่ละพื้นที่มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1) **พื้นที่เมืองในอำเภอเมืองสมุทรสาคร** ซึ่งประกอบด้วยชุมชนที่สำคัญคือ เทศบาลนครสมุทรสาคร และเทศบาลตำบลบางปลา จากตัวเลขผลกระทบทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงที่มีระดับสูงสุด อันเนื่องมาจากสภาพเมืองที่มีการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงอย่างหนาแน่น การมีบทบาทเป็นเมืองประมงในระดับประเทศที่มีตลาดสินค้าสัตว์น้ำในพื้นที่ รวมถึงเป็นแหล่งการจ้างงานที่รองรับแรงงานจากทุกภูมิภาค ส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณผลกระทบทั้งหมด โดยที่ในการวางแผนพัฒนาสมควรที่จะปฏิบัติให้เกิดความสอดคล้องกับบทบาทของเมืองในอนาคต และจากการที่ผังเมืองรวมสมุทรสาครฉบับปัจจุบันไม่อนุญาตให้มีการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่เทศบาลนครสมุทรสาคร ดังนั้นในการวางแผนจึงสมควรเน้นด้านการเตรียมบริการขั้นพื้นฐาน ทั้งประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ระบบการระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอย ในพื้นที่ให้ทั่วถึง รวมถึงการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมในพื้นที่ โดยเฉพาะถนนสายรอง ซึ่งเป็นถนนที่เชื่อมโยงระหว่างชุมชนภายในเมือง ที่ใช้ประโยชน์ในการสัญจรของประชาชน รวมถึงการขนส่งวัตถุดิบหรือสินค้าจากโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะมีสภาพผิวจราจรขรุขระ บางแห่งเป็นดินลูกรัง ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการเดินทางและการขนส่ง ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงผิวจราจรให้เป็นถนนลาดยาง และมีความสามารถรองรับน้ำหนักรถบรรทุกจากโรงงานอุตสาหกรรมได้ นอกจากนี้สมควรมีการจัดสร้างท่าเทียบเรือประมงที่ได้มาตรฐาน เพื่อการขนถ่ายสินค้าและรองรับการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงในอนาคต

บทบาทอีกประการหนึ่งของพื้นที่เมืองในอำเภอเมือง ซึ่งเป็นศูนย์รวมด้านการศึกษาที่มีสถาบันการศึกษาที่สำคัญในระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง ดังเช่น วิทยาลัยพลศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาเขตของสถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยาและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น สมควรมีการสนับสนุนให้สถาบันเหล่านี้ ผลิตบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในพื้นที่ เพื่อเป็นอุปทานแก่ภาคอุตสาหกรรม และยังสามารถดำเนินการด้านการศึกษาวิจัยกับผู้ประกอบการให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ และเพื่อเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีทิศทางการเติบโตที่เหมาะสม

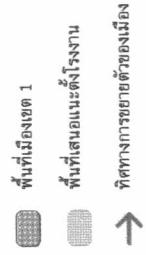

2) **พื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองสมุทรสาคร** เป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงอย่างมาก โดยในปัจจุบันแนวโน้มการขยายตัวของชุมชนเมืองจะอยู่ในฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน กระจายตัวตามเส้นทางคมนาคมสายหลัก คือ ถนนเอกชัย (ทางหลวงหมายเลข 3242) ถนนพระราม2 (ทางหลวงหมายเลข 35) และถนนเศรษฐกิจ1 (ทางหลวงหมายเลข 3091) ไปทางทิศตะวันออกและตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในปัจจุบันมีทิศทางไปตามเส้นทางถนนทั้ง 3 สายนี้เช่นเดียวกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นอย่างมาก อีกทั้งได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านการจราจรและความแออัดในพื้นที่ ดังนั้นการขยายตัวของโรงงานที่เกิดขึ้นควรมีการกำหนดพื้นที่อย่างชัดเจน โดยพื้นที่ที่เหมาะสมจากการพิจารณาผังเมืองรวม ทิศทางการขยายตัวของชุมชนเมือง และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เห็นสมควรให้พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีนเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีความเหมาะสมสำหรับการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง โดยเฉพาะในเขตตำบลท่าจีน ตำบลท่าทราย และตำบลบางกระบือ ในบริเวณริมเส้นทางถนนพระราม 2 (ทางหลวงหมายเลข 35) และในเขตนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร โดยในพื้นที่เสนอแนะเป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลชุมชน มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่สะดวก มีลักษณะทางธรณีวิทยาเป็นดินเค็มไม่สามารถทำการเกษตรกรรมได้ แต่สามารถจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ใกล้ตลาดที่เป็นแหล่งวัตถุดิบ ทั้งทำเทียบเรือขององค์การสะพานปลา ตลาดกลางกุ้ง และตลาดทะเลไทยแห่งใหม่ในเขตเมือง และใกล้แหล่งเกลือในเขตชนบทในอำเภอเมืองพื้นที่ใกล้เคียง อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตอุตสาหกรรมตามผังเมืองรวมเมืองสมุทรสาคร ซึ่งประเภทของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงที่สมควรจัดตั้งในพื้นที่เสนอแนะ โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนเพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ อุตสาหกรรมเครื่องปรุงประกอบอาหาร อุตสาหกรรมห้องเย็น และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ เนื่องจากอุตสาหกรรมดังกล่าว เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่จำเป็นต้องอยู่ติดริมแม่น้ำปากอ่าว ดังเช่นอุตสาหกรรมต่อและซ่อมแซมเรือ และอุตสาหกรรมน้ำแข็ง ที่จำเป็นต้องอาศัยพื้นที่ริมน้ำในการดำเนินการ ในขณะที่อุตสาหกรรมเหล่านี้ยังเป็นอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการจ้างแรงงานจำนวนมาก จึงสมควรที่จะจัดตั้งในพื้นที่เสนอแนะเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความแออัด ปัญหาการจราจร ปัญหาสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชนในพื้นที่เมือง และอีกประการหนึ่งเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการจ้างแรงงานในพื้นที่ชนบทมากยิ่งขึ้น ซึ่งการใช้จ่ายของอุตสาหกรรมและคนงานในพื้นที่ จะส่งผลให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย เกิดการซื้อขายสินค้าและบริการและกระแสการหมุนเวียนของรายได้ในพื้นที่ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาชนบทที่ล้ำลึกกว่า และเพื่อสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ที่กำหนด อาจมีการกำหนดอัตราค่าบริการพิเศษสำหรับบริการพื้นฐานในพื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการลงทุน และเมื่อมีการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อความต้องการคนงานที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนจากพื้นที่ต่างๆอพยพเข้าสู่พื้นที่ ดังนั้น รัฐจึงควร

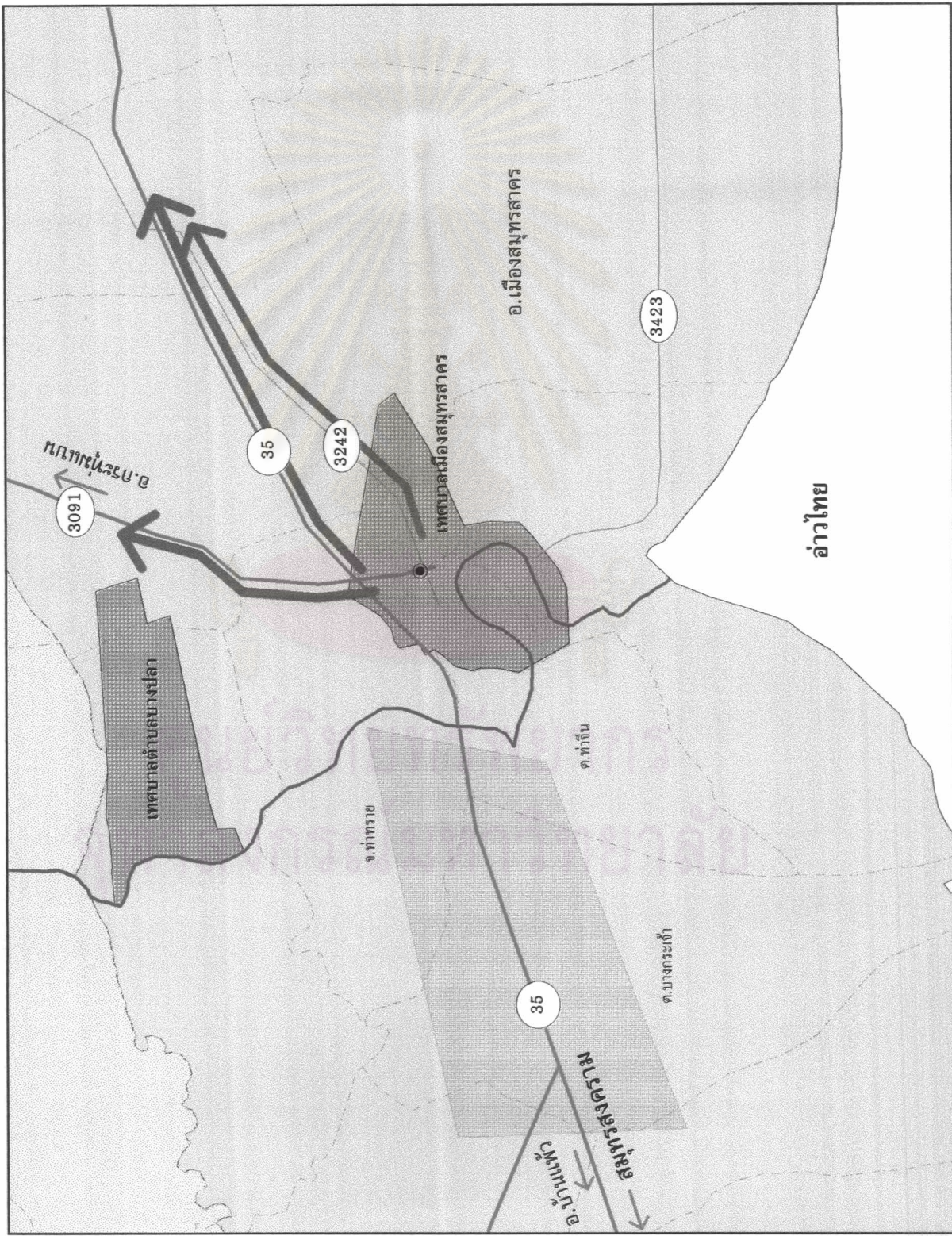
มีนโยบายรองรับการอพยพของประชาชน โดยจัดบริการสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ที่อยู่อาศัย โรงพยาบาล โรงเรียน เป็นต้น ให้เพียงพอต่อความต้องการที่จะเกิดขึ้น

โดยในส่วนของพื้นที่ชนบทในอำเภอเมืองพื้นที่อื่นๆ สมควรมีการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการทำประมง ทั้งประมงทะเล ประมงชายฝั่งหรือประมงน้ำกร่อย และประมงน้ำจืดในพื้นที่ รวมถึง ส่งเสริมการทำนาเกลือ เพื่อบทบาทการเป็นพื้นที่ที่สามารถตอบสนองความต้องการด้านวัตถุดิบของ อุตสาหกรรมในท้องถิ่นของตนเองได้ (แผนที่ 6.7)

3) **พื้นที่เมืองในอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว** จากการศึกษาผลกระทบจาก โรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง จะเห็นได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีระดับของผลกระทบต่ำสุดใน จังหวัด เนื่องจากเหตุผลทางด้านระยะทางที่ห่างไกลกว่าพื้นที่อื่น การเข้าถึงที่ต้องใช้เส้นทางถนนสาย บ้านแพ้ว-พระประโทน และถนนเศรษฐกิจ1 ที่มีปัญหาด้านสภาพผิวการจราจรและความแออัด ได้เพียง 2 เส้นทาง รวมถึงการเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้สนองความต้องการด้านแรงงาน วัตถุดิบและปัจจัยการผลิตอื่นๆ โดยถึงแม้ว่าผลกระทบทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงในพื้นที่จะมีน้อย แต่ อย่างไรก็ตาม จากสภาพการณ์ในพื้นที่ปัจจุบัน ชุมชนเทศบาลตำบลอ้อมน้อยเป็นชุมชนที่มีบทบาทของ การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเช่นเดียวกัน ในขณะที่เทศบาลอำเภอกระทุ่มแบน เทศบาลตำบลบ้านแพ้ว เป็นศูนย์กลางหลักในการปกครอง การพาณิชย์ การบริการระดับอำเภอ รวมถึงเป็นศูนย์กลางหลักด้าน เกษตรกรรม โดยที่เทศบาลตำบลหลักห้า เทศบาลตำบลเกษตรพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้าและบริการ ด้านเกษตรกรรม และบริการสาธารณะให้กับประชาชนในพื้นที่ชนบทใกล้เคียง ซึ่งจากบทบาทหน้าที่ ของแต่ในชุมชนในพื้นที่ที่มีความชัดเจนเหมาะสม ทั้งกับสภาพภูมิประเทศ วิถีชีวิตของประชาชน ดังนั้น ข้อเสนอแนะในพื้นที่จึงควรเป็นการสนับสนุนในแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบาทของแต่ละ ชุมชนเมืองอย่างชัดเจน โดยควรมีการขยายการให้บริการด้านสาธารณสุขโรค สาธารณูปการต่างๆ ใน พื้นที่อย่างพอเพียง รวมถึงจากการที่ระบบถนนของจังหวัดสมุทรสาคร ที่ขาดถนนในแนวเหนือ-ใต้ที่จะ เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่อำเภอเมืองกับพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว ซึ่งปัจจุบันมีเพียง ถนนเศรษฐกิจ1 และถนนสายบ้านแพ้วพระประโทนที่มีความกว้าง 2 ช่องจราจร ด้วยเหตุนี้จึงควรมี การเร่งรัดโครงการปรับปรุงขยายช่องทางการจราจรเป็น 4 ช่องจราจรโดยเร็ว รวมถึงเร่งรัดโครงการก่อสร้างถนนของกรมโยธาธิการขนาด 4 ช่องจราจร จากบริเวณแยกพุทธมณฑลสาย 4 ถนนเพชรเกษม มา ถึงบริเวณโค้งคลองมะเดื่อโดยเร็ว โดยถนนเส้นนี้จะทำหน้าที่เป็นถนนเลี่ยงเมืองที่ช่วยลดการจราจรของ ถนนเศรษฐกิจ1 รวมถึงเพิ่มการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ในจังหวัดสมุทรสาครอีกด้วย

4) **พื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว** เป็นพื้นที่ที่มีระดับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงรองลงมาจากพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบท ในอำเภอเมืองที่เป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม จากบทบาทของพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่มีความ โดดเด่นอย่างมากในภาคมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำประมงน้ำจืดและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมถึงการที่มีการจัดการระบบชลประทานเพื่อสนับสนุนภาคเกษตรกรรมในพื้นที่ อีกทั้งสภาพทางธรณี มีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ผลผลิตทางภาคเกษตรกรรมสามารถทำรายได้ให้กับท้องถิ่นได้ ดังนั้นจึง สมควรที่พื้นที่ชนบทในอำเภอกระทุ่มแบนและบ้านแพ้วยังคงต้องรักษาบทบาทด้านเกษตรกรรมในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อเป็นแหล่งผลิตสินค้าด้านการเกษตร ตอบสนองความต้องการของพื้นที่เมืองในท้องถิ่นของ

วิทยานิพนธ์ : ผลกระทบทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณที่มีต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสาคร	แผนที่ 6.7 แสดงการขยายตัวของชุมชนเมืองและ พื้นที่เสนอแนะตั้งโรงงานอุตสาหกรรม	สัญลักษณ์ <ul style="list-style-type: none"> พื้นที่เมืองเขต 1 พื้นที่เสนอแนะตั้งโรงงาน ทิศทางการขยายตัวของเมือง 	ที่มา : จากการวิเคราะห์		ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
--	---	---	-------------------------	---	---

ตนเอง ในขณะที่ยังคงมีบทบาทเป็นแหล่งแรงงานที่สำคัญให้กับอุตสาหกรรม รวมถึงเป็นแหล่งวัตถุดิบประเภทสินค้าสัตว์น้ำเพื่อตอบสนองความต้องการของพื้นที่เมืองอีกทางหนึ่ง

ในการวางแผนพัฒนาพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครทั้ง 4 พื้นที่ เป็นการวางแผนตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละพื้นที่ในปัจจุบัน รวมถึงการคาดการณ์ในอนาคตเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแต่ละพื้นที่จะมีบทบาท หน้าที่ในการพัฒนาที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่เมืองและชนบทในฐานะที่เป็นพื้นที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่มีความเหมาะสมสอดคล้อง จะส่งผลต่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาครโดยรวมให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ต่อไป

6.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากข้อจำกัดในด้านเงินทุนและเวลา การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มาจากโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง ซึ่งจะสามารถสรุปผลกระทบได้จากสาขาอุตสาหกรรมเท่านั้น ไม่สามารถครอบคลุมถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการประมงในพื้นที่ได้ทั้งหมด โดยที่การศึกษาด้านการประมงและธุรกิจที่เกี่ยวข้องทั้งหมด จะทำให้สามารถทำการวางแผนเพื่อรองรับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสมควรมีการศึกษาผลกระทบทางกายภาพ ในเรื่องของการใช้ที่ดินที่เหมาะสม รวมถึงผลกระทบทางสังคมในเรื่องแรงงานแฝง แรงงานต่างด้าวในพื้นที่ที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน ซึ่งในการวางแผนพัฒนาภูมิภาคจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อทำการวางแผนการพัฒนาโดยรวมที่เหมาะสมทุกด้านได้ต่อไป

อีกประการหนึ่ง ในการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ควรมีการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากสาขาการผลิตที่หลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้มีการเปรียบเทียบผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยสมควรมีการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจในสาขาการผลิตอื่นๆ เช่น การค้าและบริการ เกษตรกรรม ราชการ การเงินการธนาคาร เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์ถึงผลประโยชน์จากแต่ละสาขาการผลิตที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย